

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA

Pomáháte nám pomáhat!

Číslo 7
16. července 2012

Milí přátelé,

dovolte, abych vám v úvodu dnešního Bulletinu sdělila důležitou informaci týkající se vedení Centra zahraniční spolupráce. Jelikož bych ještě ráda nasbírala terénní zkušenosti na poli rozvojo-

vé spolupráce a humanitární pomoci, rozhodla jsem se přestěhovat na nějaký čas do Afriky. Z tohoto důvodu dojde v následujících dnech k úpravě ve vedení našeho Centra. Metodické vedení převezme prezident Arcidiecézní charity Praha pater Dr. Vojtěch Eliáš.

Mně dovolte, abych se s vámi prostřednictvím těchto řádků rozloučila a především vám poděkovala za

vloženou důvěru, podporu našich projektů a skvělou spolupráci. Daří se nám pomáhat těm nejpotřebnějším a já jsem pyšná, že jsem mohla být u toho šest let s vámi. Přeji vám a především všem příjemcům pomoci od Charity Praha jen to nejlepší a hodně Božího požehnání.

S úctou

Petra Matulová, vedoucí
Centra zahraniční spolupráce

SPOLU S TCHAJ-WANEM VYBAVÍME POČÍTAČI DALŠÍ AFRICKOU ŠKOLU

Loni Charita Praha založila počítačovou učebnu na předměstí hlavního města v Burkina Faso. Letos projekt zopakuje v Zambii. Na počítačovou učebnu se mohou těšit žáci základní školy *Mpanshya Government Basic School*. Na projektu se podílí tchajwanská organizace *Institute for Information Industry*. Dohodu o vzájemné spolupráci podepsali 25. června 2012 zástupci obou organizací. Svým podpisem ji stvrdili také kardinál Dominik Duka a tchajwanský velvyslanec v ČR Jong-Jen Chiu.

„Vesnička Mpanshya se nachází v chudé, izolované oblasti asi 200 km od hlavního města Lusaky. Není zde ani internetová kavárna, a dokonce ani elektrina. Nová počítačová učebna bude sloužit nejen studentům, ale celé komunitě, jejíž členové tak dostanou možnost se poprvé v ži-

votě připojit k internetu,“ přibližuje podmínky v zambijské Mpanshye Kristina Mezereková z Centra zahraniční spolupráce. Součástí projektu je jak dodávka 16 počítačů, tiskárny a projektoru, tak fotovoltaických panelů, které zajistí napájení učebny elektrickou energií. Realizaci projektu podpořila Česká rozvojová agentura částkou 540 000 Kč, stejnou částku poskytl i tchajwanský partner – Institute for Information Industry. □

INDICKÝ SLUM:
Život bez vody a soukromí
Čtěte na straně 5

ROZHOVOR S PREZIDENTEM ARCIDIECÉZNÍ CHARITY PRAHA

V pořadu Před půlnocí 11. července hovořil P. Vojtěch Eliáš mj. o duchovních tématech, programu Adopce na dálku®, rozvojové spolupráci a solidaritě. Rozhovor naleznete v archivu ČT. □

PŘIPOMENUTÍ VELKÝCH POVODNÍ

Letos si připomínáme dvě důležitá výročí: patnáct let od velkých povodní na Moravě (1997) a deset let od povodní, které zasáhly zejména povodí českých řek (2002). Na humanitární pomoci a odstranění škod se v obou případech významně podílela Charita Česká republika. Jako připomenutí těchto událostí připravila Charita webové stránky povodne.charita.cz, kde najdete řadu informačních zdrojů i příběhů či fotografií. □

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2011

VÝROČNÍ ZPRÁVA CHARITY ČESKÁ REPUBLIKA – POMOC 48 ZEMÍM SVĚTA

Od konce června si můžete na webových stránkách Charity Česká republika (charita.cz) přečíst její Výroční zprávu za rok 2011. Národní středisko Charity zastřešuje činnost 8 (arci) diecézních Charit a 348 oblastních, městských a farních Charit.

Ve Výroční zprávě se dozvíte například:

- ⇒ kolik prostředků vykoledovalo 17 tisíc kolednických skupinek v rámci Tříkrálové sbírky
- ⇒ že pečovatelky a ošetřovatelky charitních služeb vykonaly přes 3,5 milionu návštěv
- ⇒ jak klient Charity ČR v Indonésii získal ocenění zemědělece roku
- ⇒ že od roku 2002 pomohly humanitární a rozvojové projekty Charity už ve 48 zemích
- ⇒ že v Charitě působí téměř 6 000 zaměstnanců a více než 5 000 dlouhodobých dobrovolníků
- ⇒ a že to vše bychom nedokázali bez pomoci našich partnerů, dárců a dalších dobrodinců □

CHARITA SE PŘEDSTAVILA VEŘEJNOSTI V PRAZE 8

Zástupci 30 neziskových organizací prezentovali svoji činnost v rámci Dne zdraví a sociálních služeb. Pořádala jej koncem června městská část Praha 8. Akce se každoročně těší velkému zájmu veřejnosti.

Arcidiecézní charita Praha představila návštěvníkům zejména práci Azylového domu sv. Terezie, Poradny pro lidi v tísní, Střediska Migrace a činnost Centra zahraniční spolupráce. „Účastníci letos získali přehled o činnostech naší organizace v širším slova smyslu. Nejen pro obyvatele této pražské městské části bylo překvapením, kolik různorodých sociálních slu-

žeb Arcidiecézní charita Praha poskytuje a nakolik se angažuje při pomoci v zahraničí," říká Matěj Bejček z Poradny pro lidi v tísní. □

V DOMOVĚ PRO SENIORY MUKAŘOV bude každý měsíc vycházet DOMOVNÍK

V červenci vyšel první Domovník. Tento příznačný název dostal nový zpravodaj Domova pro seniory Mukařov. Je určen především klientům Domova, ale i jejich rodinným příslušníkům, obyvatelům Mukařova a všem, kdo se o Domov zajímají.

„Domovník bude každý měsíc přinášet přehled plánovaných aktivit, rozhovory s klienty i pracovníky, nabídky dobrovolníků nebo třeba termíny, kdy mají jednotliví pracovníci dovolenou, a další informace, na které se naši klienti často ptají," říká Lucie Pešlová, ředitelka Domova pro seniory.

První vydání přináší mimo jiné rozhovor s novou klientkou, která vysvětluje, proč využívá služeb právě mukařovského Domova:

„O mukařovském Domově pro seniory jsem se dozvěděla v Arcidiecézní charitě, přes Charitu mám na dálku adoptovanou dcerku v Indii. Je jí 12 let, píšeme si a modlíme se za sebe navzájem.“

Domovník si můžete přečíst také na webových stránkách praha.charita.cz v sekci *Naše služby – Domov pro seniory Mukařov – Zpravodaj*. Tamtéž se můžete přihlásit k jeho elektronickému odběru. □

MOZAIKA UDÁLOSTÍ Z ARCIDIECÉZE I ZE ZAHRANIČNÍCH MISÍ

VE ZKRATCE

DNY LIDÍ DOBRÉ VŮLE NA VELEHRADU

Třináctý ročník Dnů lidí dobré vůle proběhl na Velehradě ve dnech 3. a 4. července za účasti 30 tisíc poutníků. Oslavy vyvrcholily Slavnostní poutní mší svatou. Hlavním celebrantem byl kardinál Dominik Duka, arcibiskup pražský, koncelebrovali biskupové Čech, Moravy a Slezska. Největší oslavy svátku věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje byly letos součástí připravovaných oslav k 1 150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu.

STAVBA A MALOVÁNÍ NOVÉ ZDI V AZYLOVÉM DOMĚ LOCHOVICE

Stará kamenná zeď za Azylovým domem sv. Josefa v Lochovicích nevydržela a po vlhké zimě se na několika místech provalila na zahradu. Farní charita Beroun, která Azylový dům provozuje, byla nucena provést celkovou demolici a po-

stavit zeď novou. Tím ale práce nekončily. Děti z okolních základních škol celou, 60 metrů dlouhou zeď pomalovaly obrázky pohádkových postaviček. Úkolu se zhostily s nadšením a děti, které v azylovém domě dočasně bydlí, jsou nyní obklopené veselými obrázky.

VELETRH SENIOR – HANDICAP: AKTIVNÍ ŽIVOT 2012

Farní charita Neratovice se zúčastnila 11. ročníku výstavy *Senior – Handicap: aktivní život*. Výstaviště v Lysé nad Labem hostilo tuto ojedinelou akci, na které se sešli odborníci, poskytovatelé sociálních služeb i rehabilitačních pomůcek a další vystavovatelé s nabídkou pro seniory a lidi s postižením. Podtitul *Výstava pro lidi, kteří nezůstávají sedět doma*, naznačuje, že prostor dostali i klienti. Vystavovali zde své výrobky určené pro prodej i pro soutěž v rámci veletrhu.

PŘIPOMNĚLI JSME SI DEN AFRICKÉHO DÍTĚTE

16. červen je mezinárodním Dnem afrického dítěte. Svátek byl vyhlášen v roce 1991 k uctění památky obětí studentských protestů v jihoafrickém Sowetu v roce 1976. Mládež tehdy vyšla do ulic na protest proti nízké kvalitě vzdělávání černošské populace a proti nucené výuce afrikánštiny. Stovky chlapců a dívek byly během protestu zastřeleny. Dnes je Den afrického dítěte vzpomínkou nejen na oběti těchto událostí, ale také příležitostí připomenout současný život a kulturu dětí na africkém kontinentu.

NEVŠEDNÍ ZÁŽITEK PRO DĚTI Z GRODNA

Slavný kočičí cirkus Jurije Kuklačeva navštívily děti z Grodenské diecéze spolu s některými rodiči a sociální pracovníci. Jednalo se o jednu ze společných akcí pořádaných běloruskými partnery pro všechny děti zapojené do programu *Adopce na dálku*.

VÝZVA K POMOCI – praktické dárky pro děti z Běloruska

Pro děti za sociálně slabých rodin v Bělorusku, které přijedou na návštěvu do České republiky nebo se zúčastní letního tábora, sháníme praktické dárky (**trička, teplákové soupravy apod.**). Pokud byste mohli nabídnout podobný sponzorský dar (cca 100 ks), prosím, kontaktujte nás na e-mailové adrese belorusko@praha.charita.cz (Kateřina Cveklová) nebo na mobilu **603 141 896**.

CHARITA REAGUJE NA POTŘEBY KLIENTŮ – ZŘIZUJE DOMOV SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM

Přípravou a řízením nového Domova se zvláštním režimem by-

la pověřena OLINKA VLACHOVÁ. V Charitě Praha získala bohaté zkušenosti během své dlouholeté práce jak přímo s klienty, tak ve vedení několika služeb a zařízení. Příprava Domova se zvláštním režimem probíhala i díky její profesionální práci hladce. Olince Vlachové jsme položili několik otázek.

❑ Co Charitu Praha vedlo k založení Domova se zvláštním režimem?

Reagovali jsme na potřebu našich klientů. Ve stejném objektu jsme již provozovali denní a týdenní stacionář pro seniory, který často využívali právě lidé s demencí. Postupně přibývalo zájemců o stálou službu, tedy o Domov. Kapacita 7 lůžek se nám pro tuto službu jeví jako ideální. Umožňuje nám pracovat s našimi klienty individuálně.

❑ Komu Domov se zvláštním režimem pomáhá?

Pomáháme osobám ve věku od 55 let, kteří potřebují stálou přítomnost či pomoc druhé osoby z důvodu postižení Alzheimerovou chorobou,

Ilustrační foto

stařečkou a ostatními typy demencí. Těmto lidem chceme umožnit žít důstojně a klidně v důvěrném a bezpečném prostředí.

❑ Co znamená pojem „zvláštní režim“?

Pojmenování této služby vychází ze zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách. V zákoně je uvedeno: „Režim v těchto zařízeních (domovech se zvláštním re-

žimem) při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám osob“.

Demence je nemoc, která způsobuje především zapomnětlivost. Člověk s touto chorobou si nepamatuje nové informace nebo naopak zapomene, jak dělat činnost, která pro něj byla dříve běžná – např. umýt se. Dalšími příznaky jsou ztráta orientace (místem, časem), poruchy emotivity apod. Tyto pří-

Ilustrační foto

znaky komplikují lidem s demencí běžný život. Zvláštní režim znamená, že péče o klienty Domova je přizpůsobena tak, aby mohli s demencí a jejími příznaky žít.

❑ Co obnáší založení nové sociální služby? Co všechno jste musela připravit a zajistit?

Na přípravě pracoval celý tým složený především z pracovníků vedení naší organizace a dalších. Jednotlivé úkoly jsme si rozdělili a naplánovali jejich termíny. Museli jsme si předem ujasnit, jak bude služba vypadat, tzn. jak bude přesně probíhat poskytování péče, jak budeme řešit konkrétní situace, jak bude probíhat denní program, jak budou rozděleny zodpovědnosti a kompetence pracovníků apod. Pochopitelně jsme museli zajistit potřebnou administrativu, např. vypracovat základní podklady k registraci služby na Magistrát hlavního města Prahy. V neposlední řadě jsme o založení Domova informovali naše stávající klienty a další zájemce o tuto službu.

❑ Co bylo na přípravné fázi nejnáročnější?

Aby probíhala celá příprava hladce, věnovali jsme hodně úsilí plánování jednotlivých kroků a koordinaci práce mezi všemi pracovníky.

Ovšem myslím, že nás ještě mnoho práce teprve čeká...

INDICKÝ SLUM: Život bez vody a soukromí

Jak vypadá život v indickém slumu? Představte si, že žijete v jedné malé místnůstce se svou ženou, dětmi, rodiči, případně i kozou či prasetem. Podnebí je horké, teploty šplhají i nad 45 °C a váš příbytek je proti horku chráněn jen vlnitým plechem. Ten samý plech slouží i na ochranu proti monzunovému dešti – většinou nevydrží ani jednu sezonu. Toaletu sdílíte za poplatek s další stovkou lidí nebo prostě místo ní používáte veřejný prostor. Dodávky vody – na mytí, praní i vaření – máte k dispozici dvakrát týdně. Kvůli špatné kvalitě vody vy i vaše rodina často trpíte infekcemi a průjmy. Lehce se nakazíte i malárií.

Tak to vypadá v jednom ze slumů na okraji

Podpořte, prosím, vzdělávání ve slumech prostřednictvím „adopce“ konkrétního dítěte nebo příspěvkem na vzdělávací projekty (č. účtu 749011/0100, VS 20960 – fond Vzdělávání).

indického města Bijapur. Jinde ve světě můžeme najít další problémy – vysokou kriminalitu, drogy a prostituci v jihoamerických slumech, život ve slumech mezi hrobkami mrtvých v Indonésii či na poušti v Africe. Proč dochází ke vzniku těchto chudinských čtvrtí? Nej-

častějším důvodem je stěhování chudých vesničanů za prací do města, kde se však „americký sen“ většiny z nich rozplývá a oni končí v nelegálních ubohých obydlích na okrajích měst. Indický stát zatím nenašel způsob, jak efektivně řešit problémy těchto

nejchudších enkláv.

OSVĚDČENÝ RECEPT – VZDĚLÁNÍ

Jedním z receptů, jak zlomit bludný kruh chudoby v těchto oblastech, je věnovat péči a vzdělání jejich nejmenším obyvatelům. Není to žádný moderní koncept, stavěla na něm už Matka Tereza, když vyučovala malé i starší děti v kalkatských slumech. Staví na něm i naši partneři jezuité ve zmíněném Bijapuru. Zapojují do programu Adopce na dálku děti ze slumů, poskytují jim vzdělání v blízké škole a systematicky pracují s jejich rodiči. Děti mají možnost v prostorách školy trávit i čas mimo vyučování. V čisté škole jsou podmínky pro studium příjemnější než v dusné horké chatrči bez stolu a židlí. □

ZAJÍMAVOST

NOVÝ DOMOV UGANDSKÝM DĚTEM

Program Adopce na dálku není jen podporováním potřebných dětí, ale i snahou o změnu jejich sociálního prostředí. Přesvědčila jsem se o tom na své dobrovolnické misi v Charitě Nebbi v Ugandě.

K úkolům sociálního pracovníka v programu patří kromě administrativy také návštěvy škol a domácností podporovaných dětí. Při těchto návštěvách může rozpoznat např. rodinné problémy, které jsou příčinou špatných školních výsledků či absencí při závěrečných zkouškách. Úkolem sociálního pracovníka je tyto problémy nejen rozpo-

znat, ale najít i jejich řešení. Pro mého kolegu, sociálního pracovníka Amose z Charity Nebbi, tak někdy začíná hra na „detektiva“.

Amos mi přiblížil, jaký je jeho postup: „Nejprve navštívím rodinu dítěte, což mi pomůže lépe posoudit podmínky, v nichž

dítě žije. Následně díky rozhovorům s učitelem, rodiči a dítětem zjišťuji více informací o problému a jeho důsledcích na dítě. Tyto informace pak představím na společném rodičovském setkání, kde s pomocí dalších rodičů, kteří pocházejí ze stejné

komunity, společně hledáme možnosti, jak konkrétnímu dítěti pomoci.“

Amos popisuje konkrétní případy, které v nedávné době řešil: „Podařilo se nám zlepšit rodinnou situaci několika dětí. Děti neměly vlastní rodiče a žily s opatrovníkem, který se o ně rádně nestaral. Vyhledali jsme pro děti nové opatrovníky v okruhu jejich příbuzenstva, kteří byli ochotni a schopni poskytnout dětem adekvátní rodinné zázemí.“

Marcela Krejčí
dobrovolnice v Ugandě

PŘÍBUZNÍ, KTERÉ SI ČLOVĚK VYBÍRÁ SRDCEM

Do práce Charity Praha je zapojeno více než stovka dobrovolníků. Dobrovolnictví je často neprávem spojováno převážně s mladými lidmi. Přitom praxe ukazuje, že hodně dobrovolné práce zastanou také senioři. Na naše otázky odpovídala dobrovolnice, které by nikdo její důchodový věk nehádal – vitální, ochotná a stále usměvavá CHARLOTTA TICHÁ.

❑ Jak konkrétně v Charitě Praha pomáháte?

V poslední době se s manželem věnujeme překladům. Překládáme dopisy dětí z programu Adopce na dálku® z angličtiny, francouzštiny a ruštiny. Když je potřeba, pomáháme při obálkování.

❑ Jak jste se k dobrovolnictví v Charitě dostala?

V roce 1999 jsem četla v novinách krátký článek o programu Adopce na dálku® a ta myšlenka se mi zalíbila, protože projekt je adresný, kontrolovatelný. S dcerou jsme si vybraly holčičku z Indie. Mnoho jiných dárců si nemohlo s podporovanými dětmi dopisovat, protože neuměli jazyk. Na jednom setkání jsem se osmělila, jelikož jsem profesí překladatelka, a nabídla své služby.

❑ S vaší činorodostí a pracovitostí to jistě nebyla první zkušenost s dobrovolnictvím. Pomáhala jste i předtím?

Ano, dřív se tomu neříkalo dobrovolnictví, ale třeba brigády. Co pamatuji, chodila jsem s maminkou na různé akce, třeba „Za Prahu

Charlotta s manželem Zbyněkem na výletě v okolí Vídně.

ROK 2012 BYL VYHLÁŠEN

Evropským rokem aktivního stárnutí

a mezigenerační solidarity.

Tato celoevropská akce chce ukázat, jak důležitou roli hrají senioři ve společnosti. Kampaň podporuje mimo jiné také zapojení starších osob do dobrovolnických aktivit.

krásnější“ – člověk hned vidí výsledek a těší ho to...

Když jsem začala studovat překladatelství, jeden známý mi navrhl, že bych mohla jet do ciziny, když znám jazyky. Dal mi adresu na organizaci Service Civil International. Pomáhala jsem jim přes letní prázdniny jednou ve Francii, další léto v Anglii a v létě 1969 jsem vyjela na Sicílii.

❑ To byla určitě zajímavá zkušenost podívat se v 60. letech do západní Evropy. Jaké to tenkrát bylo, jak jste to vnímala?

Byla to skvělá zkušenost a hlavně jsem se tam seznámila s báječnými lidmi. To mě na dobrovolnictví baví. Jednak má člověk dobrý pocit z vykonané práce a zároveň potkává skvělé lidi – to jsou takoví příbuzní, které si člověk vybírá srd-

cem. Dobře se mezi nimi cítí, protože mají podobné názory na život.

❑ Co přesně jste tam tehdy dělali, v jaké oblasti jste pomáhali?

Ve Francii a Anglii to byly manuální práce. V Sicílii bylo rok před naším příchodem zemětřesení. Byl to hrozně chudý kraj a děti tam musely chodit do práce, takže ve škole všechny propadaly. Naším úkolem bylo je doučovat. Byla to velká radost, když jsem po prázdninách od řady z nich dostala pohlednici, že zkoušky udělaly.

❑ Vidíte nějaký rozdíl mezi mladými dobrovolníky a dobrovolníky v seniorském věku?

Myslím si, že v jakékoli práci – ať už normální či dobrovolnické, je dobré, když jsou lidé různých věkových kategorií – protože ti starší už nemají ten rozlet, spíš se drží zpátky, už se do věcí tak nevrhají. Mladí se zase třeba mohou poučit od starších... Určitě je dobré, když se doplňují.

❑ Jste jeden z našich nejstarších dobrovolníků, Charitě věnujete mnoho času. Zamýšlela jste se někdy na tím, co vás k dobrovolnictví vede?

Mně to vždy přišlo tak nějak normální a správné, že si člověk nehraje jenom na tom svém písčičku, nehamouní jenom tu svoji kuličku, ale že také dělá něco navíc. Jsou lidé, kteří nehnou prstem, když je něco potřeba. Říkají, že nemají dost peněz nebo času. Ale to jsou jenom výmluvy, aby nemuseli uvést ten pravý důvod – že prostě nechtějí. Myslím, že si člověk vždycky najde čas, když si ho najít chce... ❑